

tekst: Radosław Rzepecki
e-mail: rzepecki_radek@o2.pl

Radosław Rzepecki, absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Autor kilkudziesięciu tekstów z zakresu prawa ochrony środowiska i prawa konsumenckiego.

Dbają o środowisko

Wiele instytucji w Polsce ma uprawnienia związane z ochroną środowiska. Są one ważne z punktu widzenia środowiska naturalnego, ale i każdego człowieka.

Np. Inspekcja Handlowa istnieje już kilkadziesiąt lat. W tym czasie niejednokrotnie zmieniały się ustawy o Inspekcji Handlowej, a tym samym niektóre jej kompetencje. Obecna ustawa o Inspekcji Handlowej pochodzi z 2000 r. (Dz. U. z 2001 r. nr 4 poz. 25 z późn. zm.). Szykują się już kolejne zmiany dotyczące tej instytucji. Działania Inspekcji Handlowej podzieliłbym na kontrolne (nadzorcze) i informacyjne w interesującej nas materii. Działaniami informacyjnymi w głównej mierze zajmują się osoby w wydziałach prawnych. Informacje dotyczą aktualnego stanu prawnego i są udzielane każdemu konsumentowi za darmo. Oczywiście jest także to, że w Inspekcji Handlowej są odpowiednie wydziały zajmujące się kontrolą przedsiębiorców.

Pierwszym aktem, na który zwrócimy uwagę, jest ustawa z 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i o opłacie depozytowej. Według tych przepisów, każdy sprzedawca akumulatora kwasowo-ołowiowego jest zobowiązany przy jego sprzedaży do przyjęcia zużytego akumulatora. W momencie, kiedy nie mamy przy sobie starego akumulatora, pobierana jest kaucja tzw. opłata depozytowa. Na fakturze VAT lub paragonie fiskalnym musi być określona wysokość kaucji, która jest wyznaczana ustawowo. W terminie 30 dni od daty sprzedaży sprzedawca ma obowiązek przyjąć zużyty akumulator, zwrócić pobraną kaucję, a ten fakt potwierdzić na dowodzie zakupu.

Kolejny akt normatywny to ustawa z 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych. Inspekcja

sprawuje nadzór nad przestrzeganiem konkretnych jej zapisów. Sprzedawca produktów w opakowaniach jest zobowiązany do przekazywania użytkownikom informacji w zakresie:

- dostępnych systemów zwrotu, zbierania i odzysku, w tym recyklingu,
- właściwego postępowania z odpadami opakowaniowymi,
- znaczeń oznaczeń stosowanych na opakowaniach – co najmniej przez wywieszenie odpowiedniej informacji w miejscu sprzedaży.

Także jednostki handlu detalicznego o powierzchni handlowej powyżej 25 m², sprzedające napoje w opakowaniach jednorazowych, są obowiązane do posiadania w ofercie handlowej podobnych produktów dostępnych w opakowaniach wielokrotnego użytku. Jednocześnie sklepy te są zobowiązane do przyjmowania (bezpłatnie) opakowań zwracalnych (Teoretycznie może to być dowolna liczba. Nasuwa to problem czy placówki detaliczne powinny przyjmować wszystkie te butelki skoro nie są magazynami. Chodzi też o kwestie sanitarne) i do wymiany opakowań wielokrotnego użytku po produktach w takich opakowaniach, które znajdują się w ich ofercie handlowej.

Natomiast przy kwestii skupu butelek należy posłuchać się interpretacją Ministerstwa Środowiska. Ministerstwo Środowiska w swojej interpretacji poruszyło problem kaucji za butelki (opakowania wielokrotnego użytku). Kaucja jest elementem umowy cywilno-prawnej pomiędzy konsumentem, a przedsiębiorcą. Tak więc sklep skupuje te butelki, za które pobrał kaucję. Jednak konsument musi posiadać dowód zakupu (paragon).

Inspekcja Handlowa może w określonych sytuacjach podejmować działania również na podstawie ustawy

Poland

Prawidłowe usuwanie produktu (zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny)

Oznaczenie umieszczone na produkcie lub w odnoszących się do niego tekstach wskazuje, że produktu po upływie okresu użytkowania nie należy usuwać z innymi odpadami pochodzącymi z gospodarstw domowych. Aby uniknąć szkodliwego wpływu na środowisko naturalne i zdrowie ludzi wskutek niekontrolowanego usuwania odpadów, prosimy o oddzielenie produktu od innego typu odpadów oraz odpowiedzialny recykling w celu promowania ponownego użycia zasobów materialnych jako stałej praktyki.

W celu uzyskania informacji na temat miejsca i sposobu bezpiecznego dla środowiska recyklingu tego produktu użytkownicy w gospodarstwach domowych powinni skontaktować się z punktem sprzedaży detalicznej, w którym dokonali zakupu produktu, lub z organem władz lokalnych.

Użytkownicy w firmach powinni skontaktować się ze swoim dostawcą i sprawdzić warunki umowy zakupu. Produktu nie należy usuwać razem z innymi odpadami komercyjnymi.

z 2005 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym. Przykładem może być sprawdzanie, czy w punkcie sprzedaży umieszczone są informacje o miejscach zbierania zużytego sprzętu, a także, czy sprzęt przeznaczony dla gospodarstwa domowego sprzedawany jest z informacją dotyczącą zakazu umieszczania zużytego sprzętu łącznie z innymi odpadami wraz z wyjaśnieniem oznakowania określonego w załączniku 3 do ustawy – jest to przekreślony kosz.

Od 1.1.2007 r. obowiązuje ustawa z 25.8.2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych. W słowniku do ustawy wyjaśniono znaczenie 25 pojęć, w tym m.in. co należy rozumieć przez producenta biopaliw, biokomponenty, surowce rolnicze.

W określonym zakresie kontrole przestrzegania przepisów tej ustawy przeprowadza Inspekcja Handlowa, a dotyczy to sprawdzania:

1. Jakości biokomponentów wprowadzonych do obrotu.
2. Oznakowania dystrybutorów używanych na stacjach paliwowych do biopaliw ciekłych. Oznaczenie powinno być umieszczone w ten sposób, że umożliwi to

identyfikację rodzaju biopaliwa ciekłego i procentowych udziałów objętościowych biokomponentów zawartych w tym biopaliwie. Wymóg ten dotyczy także dystrybutorów na stacjach zakładowych. Ustawa ta uprawnia jednocześnie właściwego ministra do spraw gospodarki do określenia, w drodze rozporządzenia, sposobu oznakowania dystrybutorów, o których mowa wyżej, w szczególności biorąc pod uwagę możliwość wyraźnego rozróżnienia rodzajów paliw.

3. Zamieszczenia informacji o dostępności biopaliw ciekłych na stacjach, gdzie wprowadzane są one do obrotu.

Są to tylko wybrane uprawnienia Inspekcji Handlowej w zakresie ochrony środowiska. Bez wątpienia dba ona o przestrzeganie przepisów, które mają czasem bezpośrednie znaczenie dla środowiska naturalnego. Być może uda się kiedyś stworzyć Inspekcję, która będzie zajmowała się kompleksowo wszystkimi problemami środowiska naturalnego. Na razie Inspekcja Handlowa informuje i kontroluje, czasami spotykając się z niezrozumieniem. Każde jednak działanie w zakresie środowiska powinno być działaniem na naszą korzyść. 